

PREUS

Arxi Un trimestre . . . 1'50
A For. Any . . . 7'00
Abstranger Id. . . . 10'00

Membre sot: 10 ets.

Redacció i administració
Quatre Cantons, 3
(ARTA) Mallorca

L'ARTA

SETMANARI CATOLIC MALLORQUI

==== Se vende ====

SUPERFOSFATO DE CAL 16/18 Marcas SAINT GOBAIN o CROS

GARANTIZANDO EL GRADO

a pts. 12'75, ESTACION ARTA

TAMBIEN HAY DE 14/16 AL PRECIO DE 11'85 PTS.

PARA PEDIDOS DIRIGIRSE A

BARTOLOME AMOROS (a) SOPA

==== Plaza Mayor ARTA ====

Nota.-- Por error de caja el n^{ro}. anterior decia 12'17 debiendo decir 12'75 pts.

El feixisme italià

VII

ELS ORIGENS INMEDIATS DEL FEIXISME

L'entrada d'Itàlia a la gran guerra no fou, com la dels altres dobles d'Europa, fila d'una necessitat inexorable: d'un compromís, d'un deure, o d'una temença. Fou absolutament voluntària, tan voluntària que no vingué fins molts mesos després d'haver esclatat la guerra, sense que s'hagués produït cap fet que modifiqués la situació que tenia Itàlia en agost de 1914. Vingué després d'un llarg regateig amb cada un dels bàndols bel·ligerants.

Entrà Itàlia en guerra, posant-se en front dels seus aliats

de molts anys, per a servir el que s'en digué un sagrat egoisme nacional. Les prometes que a costa d'Austria, feren els aliats a Itàlia eren tan enormes tan contràries als principis ideològics proclamats pels aliats que es mantingueren en la major reserva, fins al punt d'ocultarles a Wilson, temerous que llur coneixement impedís l'entrada dels Estats Units a la guerra.

Es sabia que Itàlia entrava en guerra en virtut d'un pacte en el qual se li feien grans prometes pel cas de victòria.

Com que l'abast d'aquestes promeses era un secret, el poble italià anà omplint el misteri amb les màximes aspiracions que anaren creixent de dia en dia: en els dies negres i tristos en que Itàlia sofria més que cap altre dels aliats — així ho deien i ho creien tots els italians — les aspiracions creixien a mesura dels dolors i dels perills amb a que es pagaven; en els moments de triomf quan, després de Caporetto, vingué la victòria del Veneto la major de les victòries aliades i àdhuc de totes les victòries, en opinió dels italians — les aspiracions cresqueren a la mesura de la magnitud de la victòria. En venir el triomf total dels aliats superiors a tot el que s'hagués previst, en venir la dislocació del imperi austrohongarès, amb la qual no havia

pensat ningú, les aspiracions italianes no tengueren límit ni aturador. I a cap italià no se li ocorregué que les aspiracions que ell havia anat col·locant en el pacte secret que portà Itàlia a la guerra, poguessin veure's disminuïdes: tots creien que serien superades.

Aquest estat d'esperit explica perfectament la impressió d'estupor que produïren a Itàlia les primeres notícies dient que Wilson s'oposava a les reivindicacions italianes a l'Adriàtic. I aquesta impressió d'estupor es convertí en indignació frenètica en saber que Anglaterra i França, les signatàries del pacte, les nacions salvades per l'esforç i els sofriments i la sang dels italians, no es posaven, resoltament, al costat de les reivindicacions italianes, i esclatà la indignació contra

ls aliats i després es repudià la guerra, de la qual sols s'en recordaren les dolors i els estralls, i es renegà dels homes que l'havien aconsellada i dels governs que l'havien sostinguda.

Entra el clam general de protesta i d'indignació, s'alça potent i estrident, una veu que ben aviat ofegà i dominà totes les altres veus: fou la dels neutralistes, la dels que s'havien oposat que Itàlia entrés en guerra i que mentre la guerra durà, havien hagut de callar. I el neutralisme era, principalment, predominantment, el socialisme italià, únic partit que s'havia oposat oficialment a la guerra.

El socialisme italià aprofità la decepció nacional, la dolor nacional per a alçar demunt d'ella el seu clam de victòria: els fets li havien donat la raó i sols ell tenia dret a parlar i a imposar la seva voluntat.

En les campanyes contra la guerra contra els aliats, contra el govern, contra l'Estat, els socialistes hi barrejaren els ingredients més corrosius: La guerra havia estat l'obra del capitalisme i del militarisme; contra elsrics que en la guerra havien guanyat milions i contra els militars que hi havien guanyat ascensos, havia de concentrar-se la indignació popular provocada per la decepció de la victòria.

A Itàlia les propagandes demagògiques i els intents revolucionaris tenen a favor seva bona part d'aquell marge d'aventatge que'l manteniment del *status quo* té en altres països. Les condicions de raça, temperament i clima són adequats a la florida abundosa del *cap calent* i als contagis fulminants de la massa a les propagandes extremistes. En canvi, dos grans elements de conservació i resistència, la força del Estat i la de les classes conservadores, son a Itàlia d'una màxima feblesa: L'Estat, creació d'ahir, forjada en un ambient revolucionari, no té l'enorme força moral d'aquells països en què és de segles que el poble està avesat a obeir i l'autoritat a manar; les classes classes conservadores, arruïnades les que tenen tradició, inproyades les que teneu fortuna, allunyades les unes i les altres del poder i adhuc de l'acció política no tenen ni tradició ni entrenament per a una resistència.

I és per aixó que l'acció corfostva de les propagandes demagògiques penetrà, sense trobar cap resistència en la massa del poble italià, irritada i demoralitzada per la sobtada decepció de la victòria.

El partit socialista italià ha sigut, quasi sempre, dirigit i dominat pels extremistes. Homes eminents del socialisme italià, per els quals el socialisme sempre ha sigut un ideal i mai un rancor, sols han estat escol-

tats i han pogut dirigir, en moments de decepció, l'endemà del fracàs d'un intent extremista. Passats aquets moments, els violents, els frenètics, torraven a imposarse.

L'exemple de Rússia, i d'Hongria i de Baviera obsessionava les masses obreres italianes, entre l'element director de les quals havien penetrat profundament les apologies a la violència de Jordi Sorel: Itàlia havia de fer la seva revolució, com havia fet la seva guerra, i la revolució havia d'acabar amb tot, amb la propietat, amb la religió, amb l'exèrcit, amb l'Estat, amb la jerarquia, amb la pàtria.

Mai, en cap temps ni en cap país no s'ha predicat un nihilisme més complet, més integral, del que es predicava a Itàlia, pocs mesos després de la victòria: els principis en que s'assenten les col·lectivitats humanes eren negats; els grans sentiments col·lectius —pàtria i religió— eren escarnits, i el buit, el buit inmens que en les consciències es produïa per l'extirpació de tots els ideals que hi havien acumulats vint segles de cristianisme i vint i cinc segles d'història no venia omplert per l'humanitarisme idealista i romàntic dels homes que feren la revolució francesa o per la ideologia marxista, autoritària i estructural, de la revolució russa, sinó per una explosió de mals sentiments per la brotada frondosa dels més baixos instints de l'especie humana. Era l'odi contra tot i contra tothom. el sentiment motor i director de la massa obrera italiana.

La missió dels constructors de masses és sempre difícil en moments que un vent de victòria commou l'ambient i exalta les consciències. Ho és molt més encare en els pobles llatins, on l'entusiasme s'imposa més a la reflexió i el desig va més enllà o marxa més depressa que les possibilitats. En aquest moments els directores de masses llatines es troben gairebé sempre davant, d'aquests dilema: o d'incorporar-se a l'estat passional, a l'obvisme irreflexiu i exagerat de la massa, per a intentar, amb un esforç suprem i coordinat, surerar tots els obstacles que la reflexió assenyala, o encararse soltament amb la massa per a imposarli un ritme i una disciplina. Tant en l'un camí com en l'altre, el conductor de masses llatines té moltes més probabilitats d'esser vençut que de sortir triomfant: si segueix el primer, perquè els fets demostren quasi sempre, que els obstacles o o els límits que els assenyala la raó eren invensibles i que els entusiasmes no van seguits d'un esforç persistent; si segueixen el segon, perquè la massa s'encabrira i es revolta i passa demunt seu o s'atura i es resigna calent en el pessimisme i en la inacció. Més, per poques probabilitats de triomf que prometin aquells dos camins, és precis que'l cabdill

es desideixi resoltament per un dels dos, car, tot camí intermig, tota vacil·lació, suprimeixen la més lleu possibilitat de victòria i porta, fatalment, al fracàs del cabdill de la causa, fracàs que serà transitori per un home fort i per una causa substantiva i permanent i que serà definitiu per un home feble i per una causa que es basi en un artificio o en una realitat transistòria i fugaç.

En Turati vacil·là molt de temps i no es decidí a plantar cara a les violències dels seus amics fins que començaren les represàlies faixistes fou sols a les hores quant pronuncià el seu famós discurs contra la violència. Dra ja massa tart i la massa l'escoltà com qui sent ploure. I el que passa a Turati, passà a tots els cabdills del socialisme italià. I a les hores, la massa proletària italiana, sense la direcció permanent i general dels capdills experimentats, es llança a una lluita inorgànica anárquica, en la qual cada nucli actuava pel seu cantó, sense plà, sense coordinació, devorant avui els directores d'ahir. L'acció del proletariat italià sols presentava una unitat feta de negacions i caracteritzada per la violència: negació de la pàtria, de la regió, de la propietat de la jerarquia, de la disciplina; violència contra persones i contra les coses i contra tots els símbols de tots els principis i de tots els ideals en que s'assenta no sols un Estat, sinó tota col·lectivitat humana.

Durant un temps, l'onada anárquica no trobà contenció i les seves deprecacions creixien en extensió i en intensitat. Arribà, però, un moment, aquell moment decisiu en la vida d'un poble que passa desapercebut en produir-se, en que s'inicià la reacció, una reacció inorgànica, complexa, difusa. Reaccionà el sentiment patriòtic, es despertà en la burgesia l'instint de conservació del seu patrimoni; en les classes intel·lectuals es despertà el desig de salvar la cultura de la barbàrie... i un home, Mussolini, tingué el talent i la fortuna de saber escoltar i recollir i organitzar el sentiments i les energies defensives i afirmatives de la nació italiana.

I aparagué el feixisme, el veritable feixisme, nacional i conservador que triomfà en 1922 i que tenia ben poc a veure amb les organitzacions feixistes que creà Mussolini en 1919 amb finalitats i característiques totalment distintes de les que vençgué a complir després, més, molt més, per l'acció difusa de l'ambient que per la voluntat de llur cabdill:

F. Cambó.

VETLADA LITERARI-MUSICAL

celebrada per l'Associació
OBRERES DE SANT JOSEP

Novament nos veim en el cas d'haver de ressenyar una altre festa simpàtica — com totes les seves — celebrada el capvespre del 23 de Setembre darrer per la benèfica associació «Obreres de St Josep».

Tengué lloc en la sala-escola del convent de P.P. Franciscans, fundadors i propulsors de la florent entitat. En ella heu prengueren part, com de costum el Chor de Sta Elisabet, nutrit i ben ajustat, dirigit enguany pel Rt P. R. Ginart, i les Stes. entusiastes de l'associació que cada any se desteixinen recitant dialectes i poesies per tal de fer agradable la tarde a la distingida concurrència, a fi d'augmentar el caudal de l'Associació a favor dels pobres de la vila.

Encare que el dol que guarda per la mort de son germà l'inolvidable amic i bon artanenc D. Juan Ll. Estelrich (a. c. s.) l'haja obligada a quedar-se en el reculliment de la llar, la benemèrita poetessa Dª Margalida Estelrich ha contribuït al èxit de la festa literaria deixant recitar alguns hermosos dialectes producte de sa inspirada ploma. Deu li pac la caritat.

La festa comensà com sempre amb el cant del *Himne a St Josep* pel Chor esmentat, el qual cantà també *aubada* de Schubert, *Canigó*, *Les roses*, *Dos Suspirs*, *Una mañana de primavera* i *Sardana*. Totes, a qual més agradable i ben afinades merqueuren llargs aplaudiments de la concurrència. Heu hagué també alguns números de música; la Sta. D^a. ? Massanet executà en el piano un Vals de Chopin i una Mazurca de Borovine; fou escoltada amb atenció i molt aplaudia. De poesies se recitaren: *Encantos de la familia cristiana* per la Sra. Aineta Blanes, Nit de Reis per la Sta Antonia Blanes; i de dialectes i les passes *Riayes i plorayes* per les Stes. Carme, Aineta i Margalideta Blanes. *Desprendiment* per les nines Assunció Massanet i Fca. Esteva Sancho. *Juguera* per les nines Concepció Massanet i Catalina Garcias. *Flor de Junio* per Aineta Blanes Aymar i Maria Esteva Sancho. I al final *Cent per ú*. Totes reberen entusiastes aplaudiments.

El director espiritual de l'Associació Rt P. Puigcerver, suposada l'ausència de la Presidenta i Secretària, va llegir l'estat de contes que vamés avall i aprofità l'ocasió per donar detalls de les obres del Casal que l'entitat té en construcció; segons aquets heu ha un déficit grosset, però cal que tots els qui estimen la nostra vila i senten en son cor una flamada de Caritat, aportin son gra d'arena a fi de veure prest axugat aquest déficit i acabat el local que tant necessita l'associació. Hi ha bastantes persones que han pro-

més contribuïhi i entre elles cal citar la benemèrita Sra D.ª Margalida Estelrich, la vasta il·lustració de la qual és de tots coneguda, així en la literatura com en el camp de la lingüística i en la contabilitat; aquesta senyora obri una escola especial per senyoretetes que vulguen ampliar els coneixements de primera ensenyansa, i tot lo que produeixen aquestes classes heu destina a aixugar el déficit de les obres. ¡Quin exemple de desprendiment!

Amb persones així se pot envestir qualvestir qualsevol empresa. Deu l'hi pagarà amb escreix.

En el descans se feu la fa capta i al final sortiren els objectes anunciats tocant:

L' anell el n° 1121
Mocadós el n° 1376
Recades el n° 489

Tothom sortí molt satisfet de la vetlada i fins a un'altra...

Relació d'Entrades i sortides de la ASSOCIACIÓ D'OBRRERES de ST. JOSEP des del Setembre de 1933 al de 1924.

ENTRADES

Capta en la vetlada de Setembre 158'35
id de la festa de Maig 102'00
Donatius de varies persones 186'15
Captes en les reunions mensuals. 737'29

TOTAL 1 183'69

SORTIDES

Repartides als pobres en dobles i robes 835'00
id, id. en medicines 239'60
Gastat en la festa del maig 16'20
Gastos d'imprenta 5'00

Total 1095'80

RESUM

Entrades 1183'69
Sortides 1095'80
Remanent 87'89
Existencia actual 1041'80 pts.

RELLIGIOSES

PARROQUIA

Dimecres d'aquesta setmana comensà el més del Rorari. El matí se resa en la missa de les 8 i mitja i el vespre amb exposició del Santíssim. Demà heu haurà la Comunió general pels associats del Sagrat Cor de Jesús. Ella s'ofertirà per demanar a Deu ampari an els nostros soldats de l'Àfrica.

A les 9 i mitja comensarà Tercia i i seguidament Ofici major amb tota solemnitat en honor a la Verge del Roser. Predicarà Mos. Joan Aguiló de Sa Pobla. El decapvespre se ferà la processó de cestur.

CONVENT

Avui diada de Sr Francesc, en el Convent se fa la solemne festa que anunciarem en el n° passat, essent el segon dia de les Corantia-Hores. Demà heu haurà també ofici amb sermó i el vespre la funció de clovenda amb trissagi, sermó i processó.

DE SON SERVERA

Dissapte devers les 8 del matí, després de molt llarga malaltia sufrida amb resignació cristiana i després d'haver rebuts e's Sts sagraments morí D.ª Catalina, la Mestra nacional esposa de D. Jaume Fornaris, Mestre nacional. El vespre a les 8 se li feu l'acompanyada la qual fou tan concorreguda que no quedà cap homo ni cap nin sense anarhi. També l'acompanyà l'Ajuntament fins al cementeri. Dilluns a les 9 tengué lloc l'ofici al qual assistí una gran gentada posant-se l'Iglésia de gom en gom; fins les capel es estaven plenes que no n'hi cabien pus.

El poble ha tengut gran sentiment de tal mort per la seva bondat i les simpaties de que gosava. Acompanyam a s'u espós D. Jaume Fornaris, mestre i batle del nostro poble i al seu fill D. Sebastià, Que Deu les doni molts d'anys de vida per poder pregar per la seva ànima.

- També morí diumenge horabaixa un nin de l'amon Tomeu Salero que tenia uns dos anys. Acompanyam a la seva familia amb el sentiment.

- Dimecres se casà el nostro amic Juan Masanet (a) Serol amb la distingida jove Maria (a) Minyona. Deu vulga que puguin estar molts d'anys plegats amb alegria i que sa sort los perseguesqui.

(CORRESPONSAL)

DE CAPDEPERA

Dia 20 d'aquest més l'enginyer agrónom S. Aguiló va donar una conferencia sobre les oliveres donant una explicació sobre l'esment que requereix dit arbolat. Va ésser molt aplaudit.

- Aquesta setmana han estrenat el motor i prensa de l'amo'n Toni Cursac (a) de Na Gambusina. Les truiades son d'ures 12 corteres. Aquest motor tot sol basta per fer casi tot l'oli de Capdepera; enguany trien bastant amunt bastantes a dotse i més cortans.

- Diumenge se celebrará la festa de nins i nines que assiteixen a la doctrina cristiana. El dematí a les 8 missa de Comunió general per tots e's nins. El decapvespre repartició de premis en la capella del Col·legi.

- Diumenge 2 d'octubre comensarà la novena dedicada a la Mare de Deu de l'Esperansa. Predicarà D. Monserat Binimelis, vicari d aquest poble.

- Amb motiu de la partida dels nostros soldats a Algeciras que n'han partits 9 del retgiment d'Inca i 3 a Tetuan del de Palma. El Sr Rector ha pensat que tot el temps que estiguin en perill la llàntia de la Ntra Senyora de l'Esperansa estiga encasa nit i dia.

- Dijous de la setmana passada vengué D. Mateu Bosch Catedràtic del seminari de Palma per fe el pla i presupost del nou rellotge que s'ha de col·locar a la Parròquia.

- Encare que no haja plogut els estiu-eijans ja s'en van a les seues respectives viles perque el temps s'es refrescat

(Corresponsal)

PRO SOLDATS

Aquesta setmana s'estan fent les funcions que ja anunciarem a benefici dels soldats artanencs que lluiten a l'Àfrica.

Dilluns a vespre en el Teatre Principal se donà una sessió de cine, d'entrada franca, ha guent-hi en el portal bassina pel qui tengués gust de donar qualque cosa. Se recaudaren 100 pts.

El dijous a vespre en el mateix teatre els aficionats del Ateneu, donaren el Soldado de San Marcial i Cadáveres ambulantes. Amenisá l'acompanyada la banda Filarmónica Massanet la qual així contribuí també amb el seu óbol a ajudar a la recaudació. En els intermedis tocá el quarteto d'en Leu. El liquid de lo que recaudá és: 95 pts.

En les escoles de nins s'ha oberta també una llista de subscripció a favor dels soldats la qual ha donat entre les dues 19'80 pts. que han estades entregades al Sr Batle perque les destini, de la manera que tropiga millor, a benefici dels soldats artanencs.

Además els quintos que enguany feren els Reis, repetirán aqueixa funció per recaudar també fondos an aquest fi. El matí ferán una volta amb la música captant. El capvespre a les 2 a la plaza del ferrocarril representarán aqueix drama popular.

Anirem donant conta dels demás actes que an aquest fi se celebrin.

POETA MORT

A Son Roca de Ciutat morí a edat molt avansada el conegut poeta i arquitecte D. Bartomeu Ferrá de la figura del qual en breu mos n'ocuparem amb detenció. Deu haja premiada amb la Glòria la seva vida de treball i de virtut irebisa familia especialment son fill Miquel, famós poeta i escriptor l'expressió del nostro condol.

DE CA NOSTRA

METEOROLOGIA

Per fi el cel nos ha fet concebre l'esperansa de próxima pluja. El dia primer

d'octubre dematinada ha fetes unes quantes brusques i el cel ha quedat com emboirat, pressagi de pluges més abundants que caurán si Deu ho vol.

MALALT

S'ha tornat agravar un poc l'amo'n Miquel de Sos Sastres, que ja anava per bé, Deu li ajudi, si convé

MORTS

Com ja diguerem morí l'amo'n Guillem Morey de Son Serra (a. c. s.)

L'acompanyada que se feu el dissapte a les 12 i mitja, fou presidida pel magnific Ajuntament i la familia del finat. Demunt el baul hi anava una hermosa corona, que li dedicava l'Ajuntament i heu assistí una gran gentada com també als funerals. A la Sala tot lo dia heu hagué la bandera posada a mitja asta i una porta tancada en senyal de dol. Al cel sia.

- També morí dia 30 de Setembre l'amo'n Tomeu Soppa des Coll de n' Abrines i un atlot d'uns nou anys del llocarró les Coves.

A Palma, morí també dia 29 a vespre després de molt llarga malaltia soportada amb resignació cristiana el virtuós cavaller D. Gabriel Morell Verd, pare del nostro amic caríssim D. Pere Morell i de Oleza al qual com'a la demás familia donam el més sentit condol. Als funerals heu assistiren molts d'artanencs. Que Deu el tengui a la Glòria.

DESGRACIA

Dilluns passat en la tafona dels Olors aont s'hi monta una prensa nova e majoral l'amo Antoni de Sa Mesquida tengué la desgràcia de caure d'una escala amb tant mala sort que pegá amb el cap demunt un raíl i s'hi feu un chap llarc al qual hagueren de donar set punts de sutura. Segons notícies vs millorant.

PARTIDA

Aquesta setmana han paruits novament cap a sa habitual residencia D. Rafel Blanes Tolosa, Director de la Companyia de Ferrocarrils D. Francesc de P. Massanet notari de Palma i el metge D. Antoni Blanes Boisen amb ses respectives families.

CANVI D'HORA

Anit a les 12 es el moment indicat per atrassar tots el rellotges una hora. Se restableix així l'hora antiga i tornarem mentres tant a la normalitat, ja que tanta perturbació produia en la pagesta aquest canvi ditxós.

OPOSITORA ARTANENGA

En la llista definitiva d'opositors aprovades amb plassa heu figura l'artanenca Senyoreta Antonia Juan Lliteras (a) de ca's Tinent Quek amb el n° 691 i puntació 148'75. Enhorabona.

PORT HABILITAT

Per R. O. s'ha habilitada la bahia de Canyamel per l'embarc de troncs i maderes.

ORTOGRAFIA MALLORQUINA

Folleto de gran utilitat. El Servirem tot hom qui el demani a 0.75 pts. exemplar 7.50 pts. dolmen

CANSONETES MENORQUINES

Es un aplec de cansonetes populars recollides per n'Andreu Ferrer a Menorca. Van ben classificades i amb profusió de notes — Es un volum de 100 planes. Preu 2.50 pts.

RONDAYES DE MENORCA

Præcedides d'un estudi de les particularitats dialectals del menorquí. Amb la lectura s'hi poden passar algunes

vegetades han algunes. Un volum de 289—XXX planes pts.

RONDAYES MALLORQUINES

d'ea Jordi des Rees. — N'hi ha vuit toms publicats i tots les trobareu en la nostra llibreria a 2 pts. tom.

LA CUINA MALLORQUINA

Llibre del Coe i de la cuinera. — Indispensable a totes les families de bon gust. Se ven també aquí. Llibreria escolar i religiosa Artá.

Periódicos i Revistes

A qualsevol interressi una de les següents revistes s'hi pot suscriure en aquesta llibreria.

TRESOR DELS AVIS

Revista folklorica balear—Preu 3 pts any

D'ACI I D'ALLÀ

Surt mensualment a Barcelona. Molts de gravats i treballs científic i literaris. Preu 1.25 pts. cada mes.

REVISTA D'AGRICULTURA

Surt cada 15 dies, a 1 pts cada mes

ECONOMIA I FINANCES

Surt quinzenal a 1 pts al mes.

EL CONSULTOR

DE LOS BORDADOS

Edició econòmica: 9 pts any. Edició de luxe: 15 pts any.

L'ALMUDAINA

Diari de Palma. 2 pts mensual.

LA VEU DE CATALUNYA

Preu: 2.50 cada mes.

LA VANGUARDIA

de Barcelona: 7.50 pts. trimestre.

Les servirem a qui los demani

BATXILLERS

S'han publicats uns *Apuntes de Geografia General i de Europa* que contenen al programa d'aquesta assignatura en l'Institut de Palma. Sols valen dues pts. Son de molta utilitat al estudiants

SERVICIO DE CARRUAJES DE BARTOLOMÉ FLAQUER (A) MANGOL

A todas las llegadas del Ferrocarril hay coche que parte directo para Capdepera y Calarratjada de estos puntos sale otro para todas las salidas de tren.

Hay también coches disponibles para las Cuevas y viajes extraordinarios.

AGENCIA DE TRANSPORTES

Se sirven encargos para Palma y Estaciones a terme dias.

PLASETA DE MARCHANDO.

PAL-LVS

Unic diccionari espanyol enciclopèdic manual il·lustrat en cinc idiomes: espanyol, francès, anglès, aleman, italià, Edició 1924.

Preu 12 pts.

EL ABOGADO POPULAR

Set magnífics toms enquadernats. Se servirà tota l'obra d'un cop i pot pagar-se a plasses mensuals de 10 pts.

Preu 125 pts. (Sense el port)

ENCICLOPEDIA ESPASA

El millor diccionari del mon. Conté: cent milions de paraules, deu mil biografies i un milló de ressenyes bibliogràfiques.

Se pot adquirir a plasses en la nostra llibreria.

Ensaïmades i panets

En lloc se troben millós que a la

PANADERIA Victoria

ES FORN NOU

D'EN

Miquel Roca Castell

A sa botiga hei trobareu sempre pans panets, galletes, bescuits, rollets, i tota casta de pasticeria.

TAMBE SE SERVEIX a DOMICILI

Netedat, prontitut i economia

DESPAIG

Carrer de Palma 3 bis. ARTA

GRANDES ALMACENES San José

Vda. Ignacio Figuerola

HOY, COMO NADIE

detalla en precios, esta casa, todas las

GRANDES NOVEDADES

Unicos almacenes que tienen en grandes existencias

TODO LO QUE SE REQUIERE PARA

VESTIR Y CALZAR

y que venden más barato que nadie

Teléfono 277 | Precio Dijo

ESTA CASA NO TIENE SUCURSALES

ALMACENES MATONS

RAFAEL FELIU BLANES

CALLE DE JAIME II n.º 39 al 49

Palma de Mallorca

**SASTRERIA PARA SEÑORA Y CABALLERO
ARTICULOS Y NOVEDADES PARA VESTIR
DE TODAS CLASES**

La Fonda Randa, de Esteva

Carré de Palma, 48—ARTA

S'ES OBERTA FA POC. TOT ES NOU I LLAMPANT. SERVICI ESMERADISSIM

prontitut

SEGUREDAT I ECONOMIA

¿Voleu estar ben servits?

EN JAUME PICO

(A) ROTCHET

te una Agencia entre Artá i Palma i hei va cada dia.

Serveix amb prontitut i seguredat tot classe d'encàrregs.

Direcció a Palma: Harina 38 An es costat des Centro Farmacèntic. Artá Palma n.º 3

Si volen menjar bo i llegitim

Oli d'oliva

dirigiu-vos a

D. JUSEP PINA

Quatre Cantons, 8-ARTA

Te olis de primer i segona classes a preus acomodats.

Serveix barrals de 16 litres a domicili.

VENTES EN GROS I AL DETALL

Disponible